

Motion till riksdagen

1988/89:U417

av Ingela Mårtensson och Ulla Orring (båda fp)

Kärnvapenkrigets effekter

Mot.
1988/89
U417-426

Kärnvapenkrigets fasor har studerats allt intensivare under 1980-talet. Ju fler detaljer som forskats fram desto mer förödande för mänskligheten framstår ett kärnvapenkrig. Följderna övergår egentligen mänskligt förstånd.

De forskare som under 80-talet sysslat med ett kärnvapenkrigs långsiktiga följder – atomvintern – har kunskapsmässigt breddat katastrofperspektivet. Det nyaste är bilden av en värld som plågas av följderna under årtal. Vid sidan av den direkta chocken från en mängd exploderande kärnvapen och den efterföljande akuta fasen med stoftmoln, eldstormar och allmänt kaos i atmosfären tillkommer nu en långdragen kronisk fas.

Atomvinterns slagskugga har lång räckvidd. Inget land på jorden undgår atomvinterns följder.

De första studierna av atomvintern kritiserades av militär, vapenforskare och försvarsindustri som svartmålning. Det fanns fel i studierna i början men idag har dessa försvunnit genom bättre analyser och datorberäkningar. Den vetenskapliga expertisen står idag i stort sett enig bakom dagens kunskap om atomvintern. Ännu finns dock många problem som behöver studeras mer i detalj.

Sverige har lagt stor vikt vid forskning och opinionsbildning i nedrustningsfrågor och har internationellt tagit initiativ till eller stött flera nedrustningsförslag på kärnvapenområdet. Sverige var dessutom med om att initiera FN-studien om kärnvapen (1980). Förra hösten lade Sverige fram förslag i FN om en ny kärnvapenstudie, vilket antogs av överväldigande majoritet i generalförsamlingen. Vi ser mycket positivt på dessa initiativ från svensk sida.

Mot denna bakgrund ter det sig märkligt att Sverige inte valde att stödja FN:s Världshälsoorganisations (WHO:s) expertstudie "Kärnvapenkrigets effekter på folkhälsan och hälso- och sjukvården". Sverige avstod från att rösta i resolution WHA40.24. Resolutionen ger WHO:s expertgrupp om kärnvapen, under ledning av vår svenske nobelpristagare professor Sune Bergström, uppdraget att fortsätta studierna av hälsoeffekterna av kärnvapen. I enlighet med resolutionstextens punkt 4 begränsas dessa till de medicinska effekterna, varför WHO måste anses som det logiska FN-organet för att bedriva arbetet.

I resolutionstexten till den nya FN-studien om kärnvapen framgår att "de medicinska effekterna av kärnvapenanvändningen och kärnvapenprov" ska ingå i studien. Därför är det ännu mera angeläget att WHO:s expertgrupp kan fortsätta sitt arbete och bistå dem som ska ta fram den nya FN-studien.

Hemställan

Mot. 1988/89

U417

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av WHO:s expertstudie "Kärnvapenkrigets effekter på folkhälsan och hälso- och sjukvården".

Stockholm den 25 januari 1989

Ingela Mårtensson (fp)

Ulla Orring (fp)